

трика". Българитѣ отговорили: „Ако не позволите на българския народъ да свика съборъ за своите църкви и училища, той ще се изсели отъ Турция и ще отиде въ въ друга държава". Турцитѣ си помислили: ако българитѣ се изселятъ, кой ще работи нивите и кой ще отглежда добитъкъ. Турската държава ще остане безъ храна и безъ данъкоплатци. И разрешили. Българитѣ се събрали на съборъ въ Цариградъ—все стари, заедно съ владиците, все първенци, учени, богати, селяни и умни: отъ Охридъ—Манолъ Кюркчиевъ, отъ Скопие — икономъ попъ Георги и Стоянъ Костовъ, отъ Велесъ — Константинъ Шулевъ, отъ Кукушъ-Дойранъ — попъ Тодоръ и Константинъ попъ Гутовъ, отъ Битоля — Тодоръ Г. Кусевичъ, отъ Воденъ — Георги Гоговъ, отъ Неврокопъ — Коста Сарафовъ. Най-много се отличилъ съ защита на македонските училища и църкви Тодоръ Кусевичъ, който сепак стана много работливъ митрополитъ въ Стара-Загора.

Въ 1872 г. въ деня св. Кирилъ и Методий църковната борба се завърши благополучно и тържествено. Избраниятъ български екзархъ Антимъ I обяви, че българската църква и просвѣта сѫ свободни. Така бѣ постигнато пълно църковно и училищно обединение на всички българи, които живѣятъ на Балканския полуостровъ, отъ Дунава до Охридъ и отъ Пиротъ до Бѣло-море.

Сполуките на младите.

Отнакъ се постигна народното духовно единство, младите засилили апостолската си работа да подготвятъ народа за въстание. Сега бунтовната подготовка можеше да се извърши най-вече около Дунава, гдето народните апостоли можеха по-лесно да минаватъ въ Влашко, въ Сърбия и въ другите свободни държави. Големите апостоли и водачи на бунтовниците за свобода били Георги Мамарчевъ и Георги Раковски отъ Котелъ,